

Departament Komunikacji Społecznej

ul. Słonimska 1

15-950 Białystok

tel.: 85 879 79 79

opinia@um.bialystok.pl

Instytut Badawczy im. Prezydenta Seweryna Nowakowskiego

Dodana: 16.09.2021 13:33

Kategorie: Kultura | Aktualności | Historia | MPS

„Mając na uwadze zachowanie pamięci o wkładzie Seweryna Nowakowskiego, Komisarza rządowego i Prezydenta Białegostoku w latach 1931-1939 w rozwój naszego miasta, a także o Jego śmierci z rąk Sowietów w czasie II wojny światowej, powołujemy do życia Instytut Badawczy Jego imienia” – tak brzmią pierwsze słowa aktu założycielskiego nowej placówki naukowo-badawczej, która została dziś (16 września) utworzona w Muzeum Pamięci Sybiru.

Podpisy pod aktem założycielskim złożyli w samo południe prezydent Białegostoku Tadeusz Truskolaski, dyrektor muzeum Wojciech Śleszyński i Krystyna Nowakowska, synowa Seweryna Nowakowskiego.

– Dziękuję władzom i całej społeczności Białegostoku za tak wspaniałą inicjatywę. Myślę, że instytut Seweryna Nowakowskiego, jak i Muzeum Pamięci Sybiru, będzie najlepszym pomnikiem pamięci o wszystkich pomordowanych na Wschodzie. Nasza rodzina do dzisiaj nie wie, gdzie Seweryn Nowakowski został pochowany, ale dla mnie on jest tutaj, wszędzie. I niech tak zostanie – powiedziała Krystyna Nowakowska.

Prezydent Tadeusz Truskolaski przypomniał zasługi Seweryna Nowakowskiego dla rozwoju Białegostoku.

– Jego obecność przyniosła naszemu miastu rozkwit, którego prezydent Nowakowski dokonał w ciągu zaledwie kilku lat, do wybuchu wojny. Jestem dumny, że mogę być kontynuatorem tak wspaniałego prezydenta – mówił Tadeusz Truskolaski.

Celem instytutu będzie nie tylko działalność naukowa, ale też prowadzenie otwartej dyskusji i dialogu między narodami wschodniej Europy.

– Instytut Badawczy im. Prezydenta Seweryna Nowakowskiego będzie jednostką naukowo-popularyzatorską specjalizującą się w prowadzeniu badań nad historią zesłań i deportacji obywateli polskich w głąb Rosji i Związku Sowieckiego, a także innych represji stosowanych przez władze carskie i sowieckie wobec nich – powiedział dyrektor Muzeum Pamięci Sybiru Wojciech Śleszyński.

Ważnym kierunkiem badawczym realizowanym w placówce będzie także historia obszarów wschodnich II Rzeczypospolitej ze szczególnym uwzględnieniem historii społecznej. Oprócz prowadzenia badań naukowych, jednostka zamierza intensywnie działać na polu popularyzacji wiedzy na powyższe tematy. Priorytetowym celem instytutu będzie także prowadzenie otwartej dyskusji i dialogu między narodami wschodniej Europy.

Prowadzone przez historyków instytutu badania będą realizowane poprzez eksplorację archiwów polskich i zagranicznych, zbieranie relacji uczestników i świadków historii, a także w oparciu o dostępne publikacje, zwłaszcza wydawane na obszarze dawnego Związku Sowieckiego.

Instytut będzie rozwijać już istniejącą sieć kontaktów międzynarodowych nawiązanych przez Muzeum Pamięci Sybiru i podejmować działania mające na celu skupienie wokół siebie grona naukowców i pasjonatów z całego świata, zajmujących się historią carskich i sowieckich represji oraz dziejów eksploracji Syberii. Kontakty z innymi placówkami naukowymi będą miały na celu pozyskiwanie środków finansowych, a co za tym idzie także realizację ambitnych projektów badawczych, które pozwolą na systematyczne wypełnianie „białych plam”.

Seweryn Nowakowski był politykiem i prawnikiem. W 1931 roku przybył do Białegostoku jako komisarz rządowy. Cztery lata później zwyciężył w wyborach samorządowych i objął stanowisko prezydenta miasta. Funkcję tę pełnił do wybuchu II wojny światowej. W tym czasie udało mu się doprowadzić do poprawy fatalnej sytuacji finansowej Białegostoku i zrealizować szereg inwestycji infrastrukturalnych, kluczowych dla rozwoju miasta, takich jak elektryfikacja i kanalizacja, przebudowa centrum czy uporządkowanie dróg i chodników. Wiele z nich realizowano z osobistej inicjatywy prezydenta Nowakowskiego. Pomimo sugestii i namów, we wrześniu 1939 roku odmówił opuszczenia Białegostoku, do końca dbając o miasto i jego mieszkańców. W październiku 1939 roku został aresztowany przez Sowietów i ślad po nim zaginął. Prawdopodobnie został wywieziony na wschód.

Opracowanie: Kamila Bogacewicz

Galeria

